

OPONENTSKÝ POSUDOK NA HABILITAČNÚ PRÁCU

Autorka habilitačnej práce: PhDr. Katarína Minarovičová, PhD.

Názov habilitačnej práce: *Sociálna práca s rodinami detí s nariadenou ústavnou starostlivosťou*

Oponent habilitačnej práce: prof. PhDr. Ladislav Vaska, PhD.
/Katedra sociálnej práce PdF UK v Bratislave/

Aktuálnosť a význam témy

Téma habilitačnej práce sa zaobrá jedným z najzávažnejších a zároveň najcitlivejších segmentov výkonu sociálnej práce – prácou s rodinami detí, ktoré boli z rôznych dôvodov umiestnené do ústavnej starostlivosti. Zvolená téma reflekтуje potrebu komplexného prístupu ku sanácii rodinného prostredia, ako aj dôležitosť podpory rodičovských kompetencií v krízových situáciach. Ide o oblasť, ktorá je v spoločensko- odbornom diskurze stále aktuálna, a to najmä v kontexte snahy o deinštitucionalizáciu starostlivosti o deti.

Výber témy korešponduje so zameraním odboru sociálna práca a zároveň odzrkadľuje dlhodobý profesionálny záujem autorky o danú problematiku. Je pozitívne, že sa autorka rozhodla systematicky spracovať túto tému nielen z teoretického, ale aj praktického hľadiska.

Formálna stránka práce

Práca je štruktúrovaná štandardným spôsobom, obsahuje štyri hlavné kapitoly, úvod, záver, zoznam bibliografických odkazov a prílohy. V práci sa nachádzajú grafy, tabuľky a kazuistiky, ktoré vhodne dopĺňajú text a dokumentujú jednotlivé tvrdenia. Formálna stránka však nie je bez pripomienok. V úvode absentuje jednoznačne formulovaný hlavný cieľ habilitačnej práce, čo môže znižovať orientáciu čitateľa. Jazyková a štylistická úroveň je prevažne vyhovujúca, miestami sa však vyskytujú pasáže s osobne ladeným naratívom, ktoré sú vhodnejšie pre predhovor ako pre odborný text.

Práca pracuje s odbornými zdrojmi prevažne domáceho charakteru. Zastúpenie zahraničnej literatúry by mohlo byť vyššie, čím by sa zvýšila odborno-teoretická ukotvenosť niektorých častí. Bibliografický aparát je primerane rozsiahly, ale miestami sú zistené formálne nedostatky (nepresnosti v citáciách, neúplné údaje).

Odborná úroveň – teoretická časť

Teoretická časť pokrýva široké spektrum oblastí, ktoré súvisia s ústavou starostlivostou a prácou s biologickou rodinou. Záber je obsiahly – od legislatívnych rámcov, cez poradenstvo a sanáciu, až po stretnutie rodinného krahu. Napriek šírke spracovaných tém však niekedy absentuje ich hlbšie prepojenie, systematická analýza a opretie sa o východiskové teórie sociálnej práce (napr. teória pripútania, systémová teória a pod.). Viaceré kapitoly pôsobia skôr deskriptívne a niektoré koncepty sú len naznačené bez hlbšej diskusie.

Pozitívne možno hodnotiť snahu autorky o prepájanie teórie a praxe. Prítomnosť konkrétnych príkladov z praxe zvyšuje čitateľnosť a aplikačný potenciál práce, no pre vedecký kontext by bolo vhodné doplniť kritickú reflexiu a výraznejšiu konceptualizáciu kľúčových pojmov.

Odborná úroveň – empirická časť

Empirická časť je postavená na kvalitatívnom výskume, konkrétnie na rozhovoroch s bývalými klientmi ústavnej starostlivosti a ich rodičmi. Autorka využila princípy zakotvenej teórie, vrátane otvoreného, axiálneho a selektívneho kódovania. Táto metodologická voľba je primeraná vzhľadom na cieľ výskumu a charakter skúmaného prostredia.

Výsledky výskumu sú spracované prehľadne, doplnené kazuistikami, ktoré ilustrujú jednotlivé kategórie a témy. Pozitívom je orientácia na praktické odporúčania pre prax. V tejto časti by však bolo vhodné viac rozvinúť informácie o výbere respondentov, reflexiu limitácií výskumu a metodologické úskalia, ktoré s kvalitatívnym výskumom nevyhnutne súvisia. Tiež je vhodné upozorniť, že dominantné zameranie na stretnutie rodinného krahu by mohlo byť výstižnejšie zohľadnené už v názve práce a dôslednejšie rozpracované aj v teoretickej časti.

Prínos práce pre vedný odbor

Habilitačná práca predstavuje odborný prínos najmä v tom, že reflektuje praktické výzvy práce s rodinou v krízovej situácii a otvára tému systematickej podpory rodín pri návrate dieťaťa z ústavnej starostlivosti. Autorka formuluje odporúčania, ktoré sú

využiteľné v pedagogickej aj praktickej rovine. Práca môže byť inšpiráciou pre odborníkov z praxe, ako aj pre študentov sociálnej práce.

Zároveň je zrejmé, že práca má určité limity, najmä v oblasti teoreticko-metodologického ukotvenia. Ide však o rezervy, ktoré nevylučujú odbornú hodnotu práce, ale skôr poukazujú na priestor pre ďalšie smerovanie autorkinej vedeckej a publikačnej činnosti.

Záver a odporúčanie

Habilitačná práca PhDr. Kataríny Minarovičovej, PhD. je výsledkom dlhodobého záujmu o problematiku rodiny, náhradnej rodinnej starostlivosti a sanácie (rodinného) prostredia. V práci sa prelínajú praktická skúsenosť s úvahou o možnostiach odborného sprevádzania rodín v zložitých situáciách. Predloženú habilitačnú prácu možno považovať za tematicky vhodne ukotvenú, odborne relevantnú a aplikačne využiteľnú. Zároveň si však vyžaduje ďôslednejšie metodologické a teoretické ukotvenie. Uvedené pripomienky nepovažujem za zásadné nedostatky, ale skôr za príležitosti na ďalšie odborné dozrievanie autorky v akademickej rovine.

Na základe uvedeného **odporúčam** habilitačnú prácu k habilitačnému konaniu.

V Bratislave 7.5.2025

prof. PhDr. Ladislav Vaska, PhD.
/Katedra sociálnej práce PdF UK v Bratislave/

